

Sermo

et nos tempe accepto dum licet laborare ope-
remur quod bonum est. veniet enim tempus in
quo nihil penitus possumus operari. Unde
Salomon amonet nos dicens. Quodcumque
potest manus tua facere instatim operare. quia
nec opus: nec ratio: nec sapientia: nec scien-
tia est apud inferos quo tu speras. Hinc Ec-
cle. iij. Nane semina semen tuum: et vespere
ne cesset manus tua quia erit merces operi
tuo. Item dominus in euangelio. Operamini dum
dies est. quia venit nox in qua nemo potest
operari. Cur autem est operandum? Numquid
ut ditemur? Non. sed ut ait apostolus. ut ha-
beat unde tribuat necessitate patienti: hoc est
tibi ipse si patientis necessitate si laboribus non
intendas. Quid autem laborandum sit: docet
nos Bernardus dicens. Queris quid agas in quo
te occupes. primum extra quotidianum sacrifici-
um. vel orationis vel lectionis studium. quodia-
ne conscientie discussioni: emendationi: com-
positioni pars dici neganda non est. deinde ope-
randum est manibus quod iniungitur: non po-
tius quam animi delectatio ad horam detineat
quam spiritualibus studiis delectatione conser-
uet in quo remittat animus ad horam non
ut resoluatur. Serius enim animus ad omnes
se labore compat. nec in eo dissoluitur: sed per
eum magis in semetipsum colligitur qui semper
per prece oculos habere debet. non tam id quod
agit: sed quo agendo intendit. **Et** se-
cundum exercitium apud consistit in vigilantis-
sima mellis conseruatione. Quicumque enim si-
bi quicumque surripere nititur: corpus et vitam in
defensione mellis exponit. Sic deuotus ho-
mo mel spiritus sancti in corde suo congestum om-
ni diligenter custodiat. ut si mundus caro: de-
mones. vel quibus proximis hominum ag-
grediendo quicumque surripere nititur: per quod spi-
ritus sancti gratia vel extinguatur vel minui po-
test: vitam et corpus in defensione exponat:
ut patientiam seruare valeat et tranquillitatem
animi non amittat. ne si vulnerata fuerit mel-
lis dulcedinem amittamus. Hinc Eccl. i. di-
citur. Si spiritus potestatem habentis ascen-
derit super te: locum tuum ne dimiseris. ac si
dicat. Si impugnatione quantumcumque foras
te unpugnauerit: non cedas. nec da locum
impugnationi. Hinc Bernardus. Recedendum

nec recedendum est: etiam si grauis temptati-
onum feruor vtriusque hominis statum vellemen-
ter concusserit: eligamus potius ardere quam ce-
dere. **Secundum** exercitium apud consistit in sum-
me pacis conseruatione. Nulla enim alia qua-
cumque ex causa turbat vel molestat indebite vel
aliqua in quietat. sic et nos studeamus ha-
bere pacem cum omnibus hominibus: nulla ex
causa aliquem perturbantes. **Et** hoc monet apo-
stolus dicens. Quantum in nobis est cum om-
nibus hominibus pacem habentes. Quia ut
ait propheta. Bonum et iocundum est frateres ha-
bitare in vno. Maxime autem studeamus pa-
cem habere cum conscientia nostra et cum deo
quam pax summe nobis necessaria est ad salutem. quia
cum deo pacem habuerimus: necesse est ut no-
bis omnia seruetur pace. quia sicut dicit Sa-
pientia. v. Armabit creaturam ad ultionem ini-
micorum. et pugnabit cum eo orbis terrarum con-
tra insensatos. **Dicit** Job. Quis restitit ei et
pacem habuit: quasi diceret nemo. **Et** ideo
iterum dicit. Quiesce ei et habero pacem cum
eo. et habebis fructus optimos. qui fructus
sunt peccatorum remissio. gratiarum collatio. vir-
tutum adeptio. Ad quam nos perducatur.

CVII. De dedicatione ecclesie.

Non est arbor bo-
na que facit fructus malos: neque
arbor mala faciens fructum bonum.
Luc. vi. **Dicit** Bernardus. Quomodo scilicet insen-
sibile rerum species in sacra pagina ad medi-
um deducitur: hoc non contingit ut ille res
curent: sed ut per eas homines informentur.
Neque enim ut ait apostolus. de bobus cura est deo:
minus autem de arboribus. In verbis ergo pro-
positis quatuor nobis per ordinem proponuntur.
Primo enim bone arbores proponuntur: secundo
boni earum fructus subsequuntur: tertio male ar-
bores tanguntur: quarto mali fructus subiunguntur.
Primum ibi. Non est arbor bona: secundum ibi
que facit fructus malos. tertium ibi: neque ar-
bor mala: quartum ibi: faciens fructus bonos.
quod coniunctim intelligendum est: hoc est quod
dum arbor est bona non potest facere malos
fructus. et quod dum est mala non potest facere
bonos. Nos autem ordinem hic propositum
relinquentes: et sensum de sensu. et sententiam

de sententia extrahentes: dicimus quod sensus
 predictorum talis est. quod mala arbor facit fructus
 malos in quantum mala. et arbor bona facit fru-
 ctus bonos. **E**t in hunc sensum
 quatuor per ordinem persequamur. Primo quid
 per malas arbores intelligatur. secundo quis
 malos fructus consequatur. tertio quid per bo-
 nas arbores accipiat. quarto bonus eius
 fructus subiungatur. Et quia in dedicationi-
 bus ecclesiarum multi boni et mali conflunt:
 ideo dicendum est qui boni et mali sint: et qui
 fructus bonos et illos consequatur. Primo er-
 go dicimus quod per arbores homines designa-
 tur: testante Beda. qui dicit. Deus arbores
 homines fructusque eorum opera voluit desi-
 gnare. Hinc Fulgentius. Arbores sumus fra-
 tres charissimi in agro dominico constituti. deus
 autem noster est agricola. ille nos propluit. il-
 le nos colit. Unde quidam sapiens homines
 sic voluit diffiniri. Homo est arbor transuer-
 sa. quia arbores comam suam que sunt radi-
 ces mergunt deorsum in terram. ramos autem
 tanquam crura et brachia sursum erigunt. Eco-
 tra homines comam sursum et crura deorsum
 mergunt. ad insinuandum quod in celis habere de-
 beant mansuetudinem. Et sic patet primum membrum
 scilicet quod per arbores homines intelligantur. cui
 consequens est ut per arbores homines intelligantur. per
 malas arbores mali homines: et per bonas bo-
 ni accipiantur. Qui videlicet mali homines
 in tantum mali sunt in quantum per vitam re-
 probam elongant se a bono optimo quod est de-
 us. Licet enim nemo bonus sit nisi deus: ut
 ait veritas Luc. xvij. quod verum est essentialiter.
 participatiue tamen boni dicuntur homi-
 nes in quantum ei qui bonus est essentialiter se
 coniungunt. Nunc videndum est qui fructus eos
 qui per summi boni elongationem malos se ef-
 ficiunt consequantur. et sunt quinque. Primus
 enim eorum fructus malus consistit in dei et
 omnium creaturarum inimicitia et offensione.
 secundus in dei anime separatione. tertius in
 inevitabili pene obligatione. quartus in dei et
 omnium que sunt maledictione. quintus in eter-
 na damnatione. Hos fructus tanquam male ar-
 bores de se germinant miserum peccatores. De
 quibus dicit Gregorius. Cant nunc miserum et de-
 lectionum suarum desideria compleant que sen-

suri sunt in sua damnatione. quia morte ma-
 le vivendo amaverunt. transitorio autem ver-
 bere affligant electi ut eos a puritate flagel-
 la corrigat quos paterna pietas ad heredi-
 tatem servat. Hos fructus per ordinem per-
 sequamur ut miserum videant que mala eos ma-
 neat et quibus penis addicantur. **P**ri-
 mus ergo fructus peccatorum consistit in dei et
 omnium creaturarum inimicitia et offensione.
 Deus enim merito offendit cum propter re-
 vilissimam contemnitur: et turpissima res eli-
 gitur et diligitur plusquam ipse. Hinc Deuterio.
 vij. Ne offendas dominum quia abominatio
 est domini dei tui. De inimicitia autem di. ysa.
 lxij. In dilectione sua ipse redemit eos. et por-
 tauit eos cunctis diebus seculi: ipsi ad iracu-
 diam provocaverunt eum. et affixerunt spiritum
 sanctum eius. et conversus est eis in inimicum.
 ysa. Defecti ferre non sustinens verba. Et licet
 deus in semetipso semper quietus offensionibus
 non turbetur nec doloribus cruciet. mi-
 ro tamen modo ex peccatis nostris in tantum
 offendit: ut omnia que ex crudelissimis offen-
 sis homines cruciant facere consueverunt: ipse
 deus dicat facere in scriptura. Homines au-
 tem supra modum offensi consueverunt clama-
 re. eiulare. complasas manus in altum leuare
 querelas gravissimas pronunciare. ad iram
 maximam inflamari. viribus destitui vel erina-
 niri que omnia deum ex peccatis nostris offen-
 sum facere legitur in scriptura. Nam de pri-
 mo dicit in ps. Laboravi clamans: rauce fa-
 cte sunt fauces mee. Item ysa. xliij. Vociferabi-
 tur dominus et clamabit super inimicos suos. usque
 ut parturiens loquatur. Secundo homines in ma-
 gnis offensis consueverunt eiulare. sic et deus
 ex peccatis nostris offensus eiulare dicitur. **Ma-**
 chae. i. Plaga et lullabo: vada spoliata: et nu-
 dus. Hinc est quod in passione cum clamore valido
 plorasse dicitur: non tamen ex pena quam liberis sustinu-
 it sed cum esset passio eius copiosissima quod tam pau-
 cis profuit ad salutem. **U**n Heb. vi. Jesus cum
 clamore valido et lachrymis spiritum offerens ex-
 auditus est pro sua reuerentia. Tertio homines gra-
 uiter offensi in suo dolore complasas manus
 consueverunt in altum leuare sic Ezechie. xxiij. de
 deo legitur: ubi dicitur. Quia mei oblita es
 dicit dominus. ecce complasi manus meas super

avaricia tua quam fecisti: et super sanguinē
 qui effusus est in medio tui. Quarto dicitur
 tur deus querelas gravissimas. p. nunciare:
 sicut homines graviter offensi. sicut dicitur
Job. xix. Usquequo affligitis animā meā et
 attritis me et nō erubescitis opprimētes me?
 ecce clamabo vim patiens et nemo exaudit.
Hinc Malach. iij. Si affligit homo deū
 suū: et vos cōfigitis me et dixistis. in quo cō-
 figimus te? Et rōdit. Vos maledicti estis et
 vos me cōfigitis et fraudatis gens tota die.
 Quinto deus dicit sicut homines offensi ad
 iram maximā inflāmari: adeo ut in plerisq;
 scripture locis furire dicatur. **Hinc ysa. xxx.**
 Ardens est furor eius et gravis ad portādū
 et labia eius plena indignatiōe. et lingua ei
 quasi ignis deuorans. et spiritus eius velut
 torrens inundās. Licet eundē furorē in pre-
 senti tempe expectans penitentiā totā non
 dicat effundere sed stillare: et adhuc eadem
 stilla misericordia est p. mixta. De qua stilla
 dicit. **ij. Paral. xxxiij.** Stillabit furor me-
 us sup locū istum et non extinguet. **¶** et iaz
 eius furor sit misericordia p. mixtus: dicitur
Abacuc. iij. Cū iratus fueris misericordie
 recordaberis. **¶** Et ps. Deus repulisti nos de-
 struxi. nos ira. es et misertus es nobis. **¶** **Itez**
Iob. iij. Cum iratus fueris misericordi-
 am facies. **¶** Si h. stille furoris sui taz into-
 lerabilis nūc vidētur quō sustinebit totus
 furor: dicente **Job. xxxvj.** Cum vix paruam
 stillā sermonū eius audiamus quis poterit
 contutuū magnitudinis eius inueni? **¶** Sexto
 homines nimīū turbati qñq; deficiūt: et desti-
 tuti viribus quasi exanimēs sūt. Sic domi-
 nus dicit p. ysa. Defeci ferre non sustinens.
¶ **¶** Sed diceret aliquis. cur taz graui-
 ter deus offendit peccatis. Rōdet Bern. q.
 tam graui ter peccata nostra accipit deus p.
 p. ter tria. scz. p. p. ter sui cōfusione. et maximā
 dāni illationē. et oim opoz suoz frustratiōez.
¶ Ex his enim tribz cōsueuerūt homines p. fun-
 de turbati. aut q̄ cōfusio maior deo poterit
 exhiberi q̄ q̄ sedāz rem peccatū videlicet eli-
 gitimus et diligimus plusq; eum. qd impro-
 perat nobis ysa xl. Cui assilastis me et ade-
 quastis: dicit dñs. **¶** Secunda causa p. funde
 offēse est maximā dāni illatio. scz. perditio

anīme quā chariorē omnibus mundi di-
 uitijs imo corpore suo habuit. quia omniū
 bonoz suoz que in celo et i. terra possidet the-
 saurus dei dicitur anima rationalis. **Hinc**
Bern. talē facit sylogismū. Dñe. vbi est the-
 saurus tuus ibi est et cor tuū. sed cor tuū est
 in nobis: ergo nos thesaurus tuus sumus.
¶ Ex his ergo causis deus tam graui ter offē-
 ditur ex peccato. **¶** Si q̄s insane mēris has
 causas reputat esse paruas: audiat qd dicit
 ysa. vij. Nūquid parū est vobis molestos es-
 se hominibz. qz molesti estis et deo meo. ac li di-
 cat. Si reputatis magnum qz molesti estis
 hominibus: quātomagis reputandū est si
 molesti estis deo? **¶** Deo ergo taz graui ter of-
 fēso omnis creatura comparat et penāz ex-
 petit. et vlcisci desiderat creatorē. **Hinc Sa-
 pient. xvj.** Creatura tibi factori deseruiēs ex-
 candescit in tormentū et aduersus iniūstos.
¶ Idē. v. Armabit creaturam ad vltiōem ini-
 micorū. **Hinc** est qz cū omnis creatura cre-
 ata sit ad nobis seruiendū: eadē iaz nos ple-
 quitur ad creatoris sui iniuriā vlciscendū.
¶ Non enim solum dominus querelis peccata
 odiuit: sed opere durissimis percussioni-
 bus ab initio punit. ut p. in angelis apo-
 statis. in primis parentibz. in diluuiō. in da-
 than et abyron. in centū octoginta milibz re-
 gis assyriorum obsidentibus sedechiam in
 bierui alez. **¶** Tercia causa est omniū operum
 suoz frustratio. tam eozum que fm diuinita-
 tem tam eozum que fm humanitatē ope-
 ratas est. **¶** De quibus duobus operū gene-
 ribus frustratis dicitur per ysa. Frustra la-
 borauit: scilicet in primo opere. et vane forti-
 tudinem meā cōsumpsi. quārum ad securi-
 dum. **¶** **¶** Secundus fructus cōsistit in
 ipsius anīme a deo separatiōe. Cum enim
 sui gratia in sacramēto baptismatis digne-
 tur sibi aīas dispensare: ipso dicente **Dice.**
¶ Desponsabo te mihi i. fide. nūq; recedit ab
 anima donec ipsa anima per liberū arbitri-
 um inclinans se ad peccandum prima recel-
 sit. **¶** Sic enim dicit dominus **Apocal. i.** Ego
 sum primus et nouissimus. **¶** Primus amo-
 rem inuiciādo. et nouissimus amorem scin-
 tendo. **¶** Quomodo autē anima ex eo qz cō-
 sentit in peccatum deum derelinquat taliter

est videndū. Dicit em̄ Thomas q̄ in q̄libet peccato mortali duo sunt. scilicet auersio ab incōmutabili bono qd̄ ē de⁹. ⁊ p̄uersio ad cōmutabile bonū qd̄ ē creatura. q̄ duo tāta; h̄nt cōtrarietate adinuicē; vt nullatenus se cōpatiuntur: dicente dño. Nemo potest duobus dñis seruire. Et ideo cum volūtariē p̄ libere arbitriū homo se inclinēt ad bonum cōmutabile: cōtemnēs bonū incōmutabile deū videlicet peccat mortaliter. ⁊ sic anima deum derelinquit. que cum derelinquit euz qui in se omne bonū continet: derelinquit p̄ cōsequens omne bonū. Qd̄ quātum maluz in se cōtineat dñs insinuat Hier. ij. dicēs. Scio ⁊ vide quia malū ⁊ amarū est dereliquisse dñm deum tuū ⁊ nō esse timorē mei apud te. Que duo ponuntur absolute sine substantiūo determiato ad hoc vel illud. vt per hoc detur intelligi q̄ illud maluz ad omnia mala: ⁊ illud amarū ad omnia amara se extendit. De quo malo adhuc ap̄ius dicitur. iij. Regū. Quia dereliquerunt dominum deum suum: et coluerunt ⁊ adorauerunt deos alienos. ideo induxit super eos dñs omne malū. Item Deuto. xxxij. Congregabo sup̄ eos mala. De secundo vō scilicet amaro qd̄ omne amarū in se continet dicit ysā. xxxvij. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. ac si dicat. In bono cōmutabili cōtemp̄o vero bono q̄siui pacem: et ecce inueni amaritudinē amarissimā. Itē Deut. xxxij. Fel draconū vinum eorū. ⁊ venenum aspidum insanabile. Hinc Job. xx. Cū dulce fuerit in ore eius malum abscondit illud sub lingua sua. ⁊ panis eius in vtero illi⁹ cōuertet in fel aspidū intrinsecus. **R**et autē hęc mala que ex dei relictione eueniunt peccatori i summā redigant: sciendū q̄ tria mala hic confluūt. scz quia nulla bona eorū acceptantur. nulla mala dissimulant. bonis omnib⁹ spoliātur. De primo ysā. i. Ne offeratis vltra sacrificiū frustra incensuz: abominatio ē mihi. De secūdo Josue. xiiij. Nec ignoscat deus sceleribus vestris. De ambob⁹ dicit Bern. Deus iusto sed occulto suo iudicio reproborū non diluit mala: nec acceptat bona. De tercio Lren. Manum suaz misit hostis ad omnia desiderabilia ei⁹. In

hac tamē diuisione dei ⁊ anime alij plus et minus: proprius ⁊ longius recedit a domino: qd̄ expresse insinuat Grego. dicens. Anima que peccata deo se diuidit. que si peccata a continuauerit a deo longe recedit. iuxta illud. Longe a peccatoribus salus. Sed si eā post peccatū p̄sp̄ritas sequit ⁊ nulla disciplina: nulla increpatio reuocat in diuisione quā inter se ⁊ deum fecit: etiam libelluz repudiij accipit vt ad vitium quez derelinquit redire non valeat ⁊ faciat mala que vult. dicit qz deus ei illud Ezechie. xvi. Recessit zelus meus a te. iam non irascat tibi. Tercius fructus male arboris consistit in inenitabili p̄ne obligatiōe. Nunq̄ enī de decus culpe dimittitur sine decore iusticie. Et hoc est qd̄ dicit Job. xi. Luet omnia que fecit. Idem. ix. Verebar omnia opera mea: sciens q̄ nō parceres delinquenti. Qd̄ exponēs Grego. dicit. Delinquenti deus nequa q̄ parit. quia delictum sine vltione non deserit. aut enim ipse homo hoc penitēs in se punit. aut hoc deus vindicans hominēz peccatū. Nequa q̄ igitur peccato parit. quia nullatenus sine vniuersa laxatur. Sic David sicut. ij. Reg. xij. legitur post confessiōem audire meruit. Diminus transfudit peccatum tuum. ⁊ multis post cruciatibus afflictus: reatu; culpe quez perpetrauerat absoluit. Sic nos salutis vinda a culpa primī parētis absolui mur. s̄ tamen reatum eius de culpe diluentes adhuc carnaliter obim⁹. Sicqz patet qd̄ delicta nostra siue per nos: siue p̄ semetip̄m deus puniat etiā cū relaxat. **I**tem dicit igit⁹. Quid ergo nobis proderit dei misericordia si sic omnia puniuntur. sic enim videtur occasa ⁊ penitentibus nihil conferre. Cuius cōtrarium tota die nobis predicat in ambone Sic enim dicitur Ezechiel. Quacūqz hora peccator ingemuerit: omnium peccatorum suorū non recordabor amplius. Audi siulte In omni peccato mortali duo sunt. scz auersio a bono cōmutabili qd̄ est de⁹. ⁊ p̄uersio ad bonum cōmutabile qd̄ est quelibet creatura. Et qz bonuz qd̄ cōtemnis est eterū. ideo p̄ illa auersiōe ⁊ illi⁹ boni offensiōe debet cōtrēprozi pena eterna. Quia vō nō solū deuz p̄repsit: s̄ bono cōmutabili nequiter adhsit

quod videlicet bonum est tempore: debet ei pena
temporalis. Cum ergo dicitur Quatuor hora pec-
cator ingemuerit etc. et quicquid de se libere dicit
intelligendum est quod ex hoc gemitu deus miseris
cordia motus dimittat offensas siue preceptum
in se commissum: quod ad penam eternam obligabat. ma-
cule autem in anima delicta pro eo quod bono commuta-
bili adhaerit: debet pena transitoria et commensura-
ta peccatis illis videlicet quae in bono commutabi-
li sunt commissa. Ad pro simile ostendi poterit eui-
denter. Alicuius honesti filius sub silentio no-
ctis egreditur domum suam nolens nequiter age-
re. occurrat alij et vulnerat sic egressum. ex quo
accidit ut et vulnera sufferat et patris offen-
sas incurrat. Veniunt amici pro filio apud pa-
trem interpellantes et iram patris placantes: filii
um gratie patris reformant. Et licet patris commo-
tio sit pacata: nihilominus tamen filius adhuc fen-
dit in seipso vulnera. ad quae sanatorum sectores ad-
ustiones et alia medicinalia ferri incisiones et si-
milia requirunt. Hinc Ecclesiasticus. De peccati-
aru peccatorum noli esse sine metu. nec adicias
peccatum super peccatum. et ne dicas: misericordia dei
magna est. multitudinis peccatorum meorum mi-
sererebis. quia nunquam peccatum dimittit sine pena
commensurata: iuxta illud Deuteronomio. Pro
mensura peccati erit modus plagarum. Item
Apocalypsis. Quartum in delictis suis: tantum
date ei de tormentis. Sed adhuc ulterius in cor-
de suo pergit insipiens: et dicit. Postquam peniten-
do et confitendo satisfactionem ad arbitrium confes-
soris nobis impositam soluendo deo satisfacimus.
credimus et speramus quod omnia nostra pec-
cata nobis a deo penitus sunt indulta. Ad hoc
ego respondeo quod si nos confessores a deo essemus
intelligibiles ut corda penitentium penetrare
possemus: et peccata vestra singula et omnia in
numero: pondere: et mensura sicut coram deo
sunt commissa sciremus modo debito estimare.
et cum hoc vos essetis tam flexibiles ut omnes
satisfactiones vobis impositas fidei vellentis
deuotione et libenti animo sustinere: spes es-
set quod peccata tali penitentia peccata omnia tolle-
rentur. sed propter temporis breuitatem. peccatorum
multiplicitatem. vestramque pusillanimitatem
non audemus imponere quod cognoscimus im-
ponendum. haec omnia considerantes qualicum-
que satisfactionem quam ex certa scientia scimus

nullatenus peccato correspondere vobis iniun-
gimus: hoc intendentes ut quod nos minus im-
ponimus: deus qui est iustus ponderator ple-
nam habens noticiam omnium peccatorum supple-
at vel hic castigando: vel in purgatorio puni-
endo. quousque sibi de peccatis esse voluerit sa-
tisfactum. **¶** Quartus fructus pecca-
torum tanquam fructus malorum arborum consistit in
dei maledictione. Cum enim ipsi peccatores et
omnia eorum opera abominabilia sint apud deum
nec aliquid eorum a domino acceptet: dicente domino pro-
pheta. Holocausta vestra et sacrificia non acci-
piam. manus enim vestre sanguine plene sunt.
Ideo ipsi cum omnibus eorum operibus maledi-
ctionibus domini subiacebunt. Hinc. i. Reg-
um. xvj. ex persona dei dicitur. Maledicti sunt in conspe-
ctu dei qui eiecerunt me hodie. Item Iob. xij.
Maledicti erunt qui preceperunt te. Ad intelligendum
autem quod haec maledictio profertur vel quod redat:
sciendum quod tres maledictiones super eos profertur:
in quibus omnia maledictionum genera inclu-
duntur. Sunt enim maledicti in operibus:
participatis: speratis. Primo dico sunt ma-
ledicti in operibus. id est in omnibus eorum operi-
bus que ex se et pro se operantur etiam si sint de
genere bonorum: ut nequaquam eis ad meritorum
fructificationem: peccatorum remissionem: regni
celorum introductionem: virtutum acquisitionem
proficiant villo modo. Hinc ex persona
dei dicitur Job. v. Vidi stultum firma radi-
ce: et maledixi pulchritudini eius. Item Ec-
clesiasticus. Cum maledicit impius diabolum: ma-
ledicit ipse animam suam. ac si dicat. Cum im-
pius facit aliquid opus quod ex se esset virtu-
sum et meritorium: in quibus dicitur dyabolus
maledixit: in hoc ipso maledixit animam suam
que se dyabolo proficiat. Et hoc est quod aper-
tius dicitur Malach. ij. Si volueritis au-
ditores si nolueritis ponere super cor vestrum
gloriam nomini meo: ait dominus exercituum.
mittam in vos egestatem: et maledicam benedi-
ctionibus vestris. Secundo maledicunt in
operibus participatis. Homo enim qui est
in statu merendi participat dei omniumque san-
ctorum ac vniuersalis ecclesie merita: dicente
domino Job. iiij. Alij laborauerunt et vos labo-
res eorum introistis. His omnibus ex dei ma-
ledictione sunt exclusi. Hinc Deuteronomio. xvij. dicitur.

Si audire nolueritis apprehendet vos oēs iste maledictiones. maledictus eris in ciuitate. maledictus in agro. maledictum horreum tuum. maledicte reliquie tue. maledictus fructus ventris tui. **T**ercio maledicuntur in bonis speratis quod est regnum celorum ut illud nullatenus consequantur deum. ut supra dicitur. **M**aledictus eris egrediens et ingrediens. ac si dicat. **M**aledicta erit anima cum a corpore egredieris et maledicta erit cum ingrediens. hoc est cum ingredi desiderat regnum dei. **M**aledicuntur non ut ingrediatur. sed ut cupiens ingredi excludatur. dicitur autem maledicente maledicuntur etiam eis omnis creatura ut tales dicere possint illud iere. xv. **Q**uem mibi mater mea ut quod me genuisti. virum rixae. virum discordie in vniuersa terra usque omnis maledicunt mibi. **Q**uartus fructus peccatorum est eterna damnatio quod in verbo primo proposito euidenter innuit cum dicitur. **O**mnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. **H**ic est quod reprobus dicitur in iudicio. **I**te maledicti in ignem eternum. **Q**ui si aliquis ex omnibus his promotus desiderat haec mala pessima declinare. ecce dei pietas usque ad minimum nobis condescendens de celo clamat quid facere debeamus dei nobis illud **Ecc.** xix. **M**inimus pro magno placeat tibi. hoc est minima satisfactio pro maximis istis malis. **D**ecem minima in hoc consistunt. ut commissa penitemus. scilicet in posterum caueamus deum et primum diligamus quod non dicuntur minima virtutis vigore. sed ex paruo labore quid enim facilius est quam dolere de re profundis damnis quam incurrimus ex peccatis. dolet homo de cuiuslibet rei amissione et non potest dolere de corporis et aie perditione. **A**n non facile est ut peccata caueamus quam multum habent laboris et fatigationis dei. iere. ix. **U**nique agerent laborauerunt. **A**n non facile erit ut deum diligamus quam nobis tam infinita beneficia contulit et adhuc maiora conferenda promissis fortissimis se constrinxit cum quibus beneficiis facillime diligatur. **S**i ergo haec tria fecerimus reconciliabitur in integrum deus dicetque nobis illud iere. ij. **J**am placatus sum super malo quod cogitavi ut facerem tibi. **D**ecem enim tria sunt certissima signa et euidentissima testimonia

remissionis peccatorum. **D**e quibus dicit iohannes. **A**ria sunt que testimonium dant in terra aqua sanguis spiritus. pro aqua peccatorum contritionem per sanguinem eorum de resistentiis et cessationem pro spiritu dilectionem volens intelligi. **H**ic ber. **A** sanguine aqua et spiritu testimonium habere est. si contines a peccatis. si dignos penitentie agis fructus si facis opera vite. scilicet pro dilectionem. **CVIII.** **D**e eodem sermo secundus

Sicut malus inter ligua siluarum sic dilectus meus inter filios Cantu. ij.

Di ber. **H**omines sicut arbores vidit quidam. hec ita quod arbor sine ad austrum siue ad aquilonem ceciderit ibi erit. **A**ustrum calor et leuitas in sacra scriptura bonam habere significationem solet. sed ab aquilone panditur omne malum. hec ergo arbor excidit in morte. et quocumque ceciderit ibi erit. quod ibi iudicabit te deus ubi te inuenerit et ibi eris immutabiliter et irremutabiliter. **V**ideat ergo homo arbor quo casura sit antequam cadat. quod postquam ceciderit non adiciet ut resurgat. **S**i autem scire volueris quam parte casura sit. ramos eius attende. nam ubi maior copia ramorum et ponderosior est inde casuram non dubites si tamen tunc fuerit excisa. **R**ami vero eius nostra sunt desideria. quibus ad austrum extendi mur si spiritualia fuerint. si carnalia ad aquilonem. **Eccle.** xi. **S**i ceciderit lignum ad austrum aut ad aquilonem etc. **D**i ber. **C**ur obmissis nobilioribus arboribus mediocritas huius arboris adducta est in medium ad forandum preconium nisi quod eius virtutes ex usu pre ceteris cognoscimus et ut ex eis proprietas electorum dei et dilectorum dignitates et gratie explicenter. **L**icet enim sint multis nobilioribus arboribus commendati. ut est illud ps. **I**ustus ut palma floret. et illud **Eccle.** **S**icut oliua pullulans et sicut cypressus etc. **H**as tamen arbores pro instanti expositione non assumimus. ne ignotum pro ignotius exponamus. sed cognitam arbores adduximus. ut pro eius noticiam ad electorum noticiam facilius veniamus. **E**xpedita ergo vna arbor mala cum fructibus suis malis. pro quam reprobos diximus designari nunc de electis dei sub nomine bone